

การพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย
โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ
DEVELOPMENT OF A MANUAL FOR INTERNAL QUALITY
ASSURANCE FOR EARLY CHILDHOOD EDUCATIONAL INSTITUTIONS
FOR SCHOOLS UNDER THE SISAKET PROVINCIAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

¹ธัญญพรรณ ไชยพรรค
¹Thanyaporn Chaiyapuk

องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ, ประเทศไทย
Sisaket Provincial Administrative Organization, Thailand.

E-mail : ThunyaaChaiya@gmail.com

Received: June 20, 2024; **Revised:** July 25, 2024; **Accepted:** August 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ 2) ออกแบบและพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ 3) ใช้คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ 4) ประเมินผลการใช้คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ดำเนินการวิจัยและพัฒนา 4 ระยะ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1. ครูปฐมวัย ขาดความรู้ ความเข้าใจ

¹ ศึกษาพิเศษ, องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

ที่ชัดเจน เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทำให้เกิดความล่าช้า และเกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน จึงควรพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการเข้ารับการอบรมของครูปฐมวัย ในระดับมากที่สุด 2. คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 3. ครูปฐมวัยที่ใช้คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย มีคะแนนหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4. ครูปฐมวัยมีความพึงพอใจต่อการใช้คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : พัฒนาคู่มือ, การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, การศึกษาปฐมวัย

Abstract

The purposes of this research are to 1) study the problems and needs to develop a manual for internal quality assurance within educational institutions. Early childhood education level schools under the Sisaket Provincial Administrative Organization 2) design and develop a manual for internal quality assurance within educational institutions for Early childhood educational level of Sisaket Provincial Administrative Organization's schools 3) use the internal quality assurance manual within the educational institutions for Early childhood educational level Schools under the Sisaket Provincial Administrative Organization 4) evaluate the used of internal quality assurance manual within educational institutions for Early childhood educational level schools of Sisaket Provincial Administrative Organization using Conducting research and 4 phases of development. Statistics used in data analysis include percentage, mean, standard deviation, T-test and content analysis. The research findings indicate that. 1. Early childhood teachers lack of Internal quality assurance's concepts and understanding. That causes delays and errors while doing their performances. Consequently, it is crucial to provide the manual of internal quality assurance of Early childhood educational level and proper training for the Early childhood teachers at the highest level. 2. Manual for internal quality assurance of Early childhood educational level effective meets the 80/80 criteria. 3. Early childhood teachers who use internal quality assurance manual have higher score compares with pre-training with statistically significant at the .01 level.

4. Early childhood teachers are satisfied with the used of internal quality assurance manual for Early childhood educational level The overall picture is at a high level.

Keywords: Manual development, Internal Quality Assurance, Early childhood education

บทนำ

สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีระบบประกันคุณภาพการศึกษา มาตั้งแต่ ปีการศึกษา 2528 จนกระทั่งสถานศึกษาทุกแห่งมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มากกว่าสิบปี แต่กระแสนี้ยังคงมีการวิพากษ์วิจารณ์ว่าระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายังไม่เข้มแข็ง สถานศึกษาไม่ได้สร้างระบบประกันคุณภาพให้เกิดอย่างเข้มแข็ง มุ่งเน้นการปรับปรุงเพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ กระทรวงมหาดไทยจึงได้ประกาศมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศใช้เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2561 สำหรับให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยกำหนดให้สถานศึกษาต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วยการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และให้สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2561 : 1)

จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านประเมินพัฒนาการระดับศึกษาปฐมวัย โดยดำเนินการกับเด็กในระดับปฐมวัย อายุ 3 ปี จำนวน 1,932 คน อายุ 4 ปี จำนวน 2,265 คน และอายุ 5 ปี จำนวน 1,934 คน รวมเด็ก ที่ได้รับการประเมินทั้งสิ้น จำนวน 6,131 คน โดยประเมินพัฒนาการด้านร่างกายเด็ก มีพัฒนาการด้านร่างกายเหมาะสมตามวัยสอดคล้องกับประสบการณ์สำคัญตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 เรื่องการทรงตัวและการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อเล็ก การรักษาสุขภาพและการรักษาความปลอดภัยรวมถึงการเจริญเติบโต ด้านน้ำหนัก และส่วนสูง การประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจเหมาะสมตามวัยสอดคล้องกับประสบการณ์สำคัญตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 เรื่องดนตรี สุนทรียภาพ และการเล่นประสบการณ์สำคัญเรื่องคุณธรรมจริยธรรมให้ใช้ผลการประเมิน

พัฒนาการด้านสังคมประสบการณ์สำคัญเรื่องการปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทยการประเมินพัฒนาการด้านสังคม เด็กมีพัฒนาการด้านสังคมสอดคล้องกับประสบการณ์สำคัญตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เรื่อง การเรียนรู้ทางสังคมการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญาสอดคล้องกับประสบการณ์สำคัญตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เรื่อง การคิด การใช้ภาษา การจำแนก และการเปรียบเทียบจำนวนมิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) เวลา พบว่า ผลการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนระดับปฐมวัยอายุ 3, 4 และ 5 ปี ประจำปีการศึกษา 2561 เกี่ยวกับพัฒนาการ ทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมมีพัฒนาการอยู่ในระดับดี ได้แก่ ด้านพัฒนาการด้านร่างกาย ได้ค่าเฉลี่ย 2.86, 2.93 และ 2.92 ตามลำดับ พัฒนาการด้านอารมณ์ และจิตใจ ได้ค่าเฉลี่ย 2.86, 2.92 และ 2.93 ตามลำดับ ด้านพัฒนาการด้านสังคม ได้ค่าเฉลี่ย 2.86, 2.91 และ 2.93 ตามลำดับ และด้านพัฒนาการด้านสติปัญญา ได้ค่าเฉลี่ย 2.80, 2.87 และ 2.88 ตามลำดับ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 2561 : 26-36)

จากสรุปผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในภาพรวมของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีการศึกษา 2561 ด้านการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก พบว่า 1) จุดเด่น คือ เด็กมีพัฒนาการ 4 ด้าน ทั้งด้านร่างกาย สุขนิสัย ความปลอดภัยของตนเอง ด้านอารมณ์ จิตใจ การควบคุมและการแสดงออกทางอารมณ์ ด้านสังคม การช่วยเหลือตนเอง เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และด้านสติปัญญา การสื่อสาร ทักษะการคิดพื้นฐาน การแสวงหาความรู้ ได้เหมาะสมตามวัย 2) จุดที่ควรพัฒนา คือ กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ตามหลักสูตรที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องเหมาะสมตามวัย และ 3) ความต้องการการช่วยเหลือด้านความร่วมมือของผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาการเด็ก 4 ด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ พบว่า 1) จุดเด่น คือ สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษา ที่ครอบคลุมทุกด้าน เป็นไปได้ในการปฏิบัติ มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่น สอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พัฒนาการ 4 ด้าน และบริบทท้องถิ่น ครูได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถจัดประสบการณ์การสอนได้อย่างมีคุณภาพ และมีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีความต่อเนื่อง และเป็นระบบ 2) จุดที่ควรพัฒนา คือ ความพร้อม ความเหมาะสม และความเพียงพอกับระดับชั้นของครูปฐมวัยที่จบการศึกษาหรือผ่านการอบรมตรงสาขาวิชาในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การพัฒนาความเชี่ยวชาญครูในด้านการวิเคราะห์ ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการเด็กของครูปฐมวัย สภาพแวดล้อม ทรัพยากร และสื่อการเรียนรู้ที่เพียงพอปลอดภัย และ 3) ความต้องการการช่วยเหลือในด้านความพร้อมของทรัพยากร สื่อการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ สภาพแวดล้อมภายใน ภายนอกห้องเรียนที่ส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม

เพียงพอ และปลอดภัย การมีส่วนร่วม ของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพ และมาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ พบว่า 1) มีจุดเด่น คือ ครูจัดทำ แผนการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะเด็ก และส่งเสริมพัฒนาการเด็กครบทั้ง 4 ด้าน อย่างสมดุลเต็มศักยภาพ ครูจัดประสบการณ์ที่เชื่อมโยงประสบการณ์เดิม ให้เด็กได้รับ ประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติจริง การทำกิจกรรมที่หลากหลายตามความสนใจ ครูและ นักเรียนร่วมจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูใช้สื่อที่ เหมาะสมกับช่วงอายุและวิธีการเรียนรู้ของเด็ก ครูประเมินพัฒนาการเด็กจากกิจกรรม กิจกรรม ประจำวันตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย 2) จุดที่ควร พัฒนา คือ กระบวนการ วิเคราะห์เด็กเป็นรายบุคคล และนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุง การจัดประสบการณ์ เพื่อพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ ความสามารถของครูในการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เหมาะสมกับวัยและกระตุ้นพัฒนาการเด็ก โอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ของครู และ 3) ความต้องการความช่วยเหลือในด้านความร่วมมือของผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใน การนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาเด็กอย่างมีคุณภาพ (กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น 2561 : 57-64)

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า สภาพปัญหา การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หลังผ่านการประเมินภายนอกรอบสอง พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษายังขาดความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา ไม่ให้ความสำคัญ กับการประกันคุณภาพ เครื่องมือในการดำเนินงานไม่หลากหลาย ขาดรูปแบบและแนวทางที่ดีใน การดำเนินงาน และผลการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน พบว่า รูปแบบ คือ คู่มือการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน (ละมุล รอดขวัญ, 2555 : 262-271) แนวทางบริหารระบบประกัน คุณภาพภายในแบบเสริมพลังสำหรับโรงเรียนในสังกัดเมืองพัทยาที่เหมาะสม ประกอบด้วย 3 มิติ ได้แก่ มิติคุณลักษณะหรือเกณฑ์การประเมิน มิติลักษณะ/วิธีการระบบประกันคุณภาพภายใน และ มิติการประเมิน ซึ่งแต่ละมิติมีส่วนประกอบที่สัมพันธ์กัน โดยมียุทธวิธีดำเนินการ คือ 1) การฝึก อบรม 2) การให้คำปรึกษา และ 3) การอำนวยความสะดวก (อาภรณ์ ราชสิงห์, 2555 : 206-214) แสดงให้เห็นว่าคุณภาพการศึกษาสะท้อนถึงคุณภาพคนที่เป็นผลผลิตของการจัดการศึกษาในบริบท ของสังคมไทยในปัจจุบัน รูปแบบการศึกษาส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในระบบ สถานศึกษาจึงเป็น หน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตามในสถานการณ์ปัจจุบันสถานศึกษา ส่วนใหญ่ยังมีความเหลื่อมล้ำแตกต่างกัน ทั้งในด้านงบประมาณ คุณภาพ บุคลากรหรือแม้แต่ปัจจัย

ด้านผู้เรียน รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษา การสนับสนุนจากชุมชน หน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียงสถานศึกษา การสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษาอีกทั้งปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการด้วยตนเองมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเอง คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพบริหารจัดการจึงมีความแตกต่างกัน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2561 : 1)

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยยังอยู่ห่างไกลจากเป้าหมายและความเข้มแข็งทางการศึกษาจากผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา สะท้อนให้เห็นภาพของการศึกษาประเทศไทยในอนาคตว่าไม่สามารถเตรียมเด็ก หรือเยาวชนให้มีคุณภาพและศักยภาพในการแข่งขันได้ ดังนั้น สถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องยกระดับคุณภาพการศึกษาของเยาวชนไทยให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยในฐานะที่เป็นหน่วยปฏิบัติเริ่มต้นที่มีความสำคัญที่สุดในการบริหารจัดการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ต้องมีการบริหารจัดการสถานศึกษาทั้งรูปแบบและแนวทางให้สอดคล้องกับมาตรฐาน คำนึงถึงประสิทธิภาพ และคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) เป็นสำคัญ จึงจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์หรือแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยในทุกด้าน ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาชาติ โดยความร่วมมือของทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง และมีการปรับปรุงงานระบบการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีความมั่นใจในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นระบบ และส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาปฐมวัยตามมาตรฐานการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อออกแบบและพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ
3. เพื่อใช้คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

4. เพื่อประเมินผลการใช้คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษา
ปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียน
ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and
Development : R&D) ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษที่
ประสงค์ เข้าร่วมอบรมโดยใช้คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย
จำนวน 21 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เพื่อการพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย
โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์สภาพปัญหาและความต้องการ 2)
แบบสอบถามความต้องการ 3) แบบทดสอบ 4) แบบประเมินความเหมาะสม และ 5) แบบ
ประเมินความพึงพอใจ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

การพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียน
ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and
Development : R&D) ดำเนินการตามขั้นตอน 4 ระยะ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

ประกอบด้วย 1) สิ่งที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นจริงของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย พบว่า การพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ควรดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบ และโครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินงานตามแผนรวมทั้ง “สร้างจิตสำนึก” ให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็น “ความรับผิดชอบร่วมกัน” ของทุกคน 2) ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย พบว่า ครูปฐมวัยขาดความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทำให้เกิดความล่าช้า เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน ดังนั้น ควรมีการพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกัน และกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้ และถูกกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และประกาศกฎกระทรวง และ 3) แนวทางการพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย พบว่า คู่มือประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ควรประกอบด้วยเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นกระบวนการ ควรมีกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติจริงได้ และ 4) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย พบว่า การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและผลักดันให้กระบวนการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในทุกระดับของวงการการศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่างประสานสอดคล้องกันเป็นระบบมุ่งหน้าไปในทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการออกแบบและพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ 1) ออกแบบคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ องค์ประกอบ เนื้อหาสาระ สาระสำคัญ วัตถุประสงค์ กิจกรรมการพัฒนา ขั้นที่ 1 ขั้นรู้-เข้าใจ ขั้นที่ 2 ขั้นเข้าถึง ขั้นที่ 3 ขั้นพัฒนา ใบความรู้ ใบกิจกรรมกลุ่ม แบบบันทึกผลกิจกรรม แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรม การอบรม แบบประเมินชิ้นงาน/ผลงาน และได้ประเมินความเหมาะสมของคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พบว่า คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ผลการทดสอบวัดความรู้ครูปฐมวัยที่เข้ารับการอบรม โดยใช้คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ มีคะแนนทดสอบความรู้หลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.8023 แสดงว่า ช่วยให้ผู้อบรมบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการอบรมเกิดพฤติกรรม และความก้าวหน้า ในการอบรม คิดเป็นร้อยละ 80.23

4. ผลประเมินการใช้คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการใช้คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความเหมาะสมของคู่มือประกอบการอบรม รองลงมา อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรม สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ระยะเวลาในการจัดอบรม

อภิปรายผล

การพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ มีประเด็นที่น่าสนใจและได้นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า 1) สิ่งที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นจริงของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย พบว่า การพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ควรดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาการจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินงานตามแผนรวมทั้ง “สร้างจิตสำนึก” ให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็น “ความรับผิดชอบร่วมกัน” ของทุกคน 2) ปัญหาและ ความต้องการในการพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย พบว่า ครูปฐมวัยขาดความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทำให้เกิดความล่าช้า เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน ดังนั้น ควรพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกัน และกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้ และถูกกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ และประกาศกฎกระทรวง และ 3) แนวทางการพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย พบว่า คู่มือประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ควรประกอบด้วยเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นกระบวนการ ควรมีกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติจริงได้ และ 4) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย พบว่า การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เป็นกลไกสำคัญที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและผลักดันให้กระบวนการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในทุกระดับของวงการการศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่างประสานสอดคล้องกันเป็นระบบมุ่งหน้าไปในทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เนื่องจากการศึกษามีวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามเพื่อกำหนดชนิดและรูปแบบของคำถาม กำหนดข้อคำถาม และเขียนคำถามที่สอดคล้องกับความต้องการ และสภาพที่เป็นจริงในการพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ผ่านการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการในการพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ผ่านการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ สอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจ (Assure) แก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงาน ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวและชุมชนตามความเหมาะสม ด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กรโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม บุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะครูและผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมาย คือ ผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก สอดคล้องกับงานวิจัยของละมุล รอดขวัญ (2555 : 262-271) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน พบว่า 1) การศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หลังผ่านการประเมินรอบสอง พบว่า สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา จัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จัดทำรายงานประจำปี ที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา และจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ส่วนการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ และการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มีการดำเนินงานอยู่ในระดับ 2) สภาพปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หลังผ่านการประเมินภายนอกรอบสอง พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษายังขาดความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องทั้ง ภายในและนอกสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญ เครื่องมือในการดำเนินงานไม่หลากหลาย ขาดรูปแบบ และแนวทางที่ดีในการดำเนินงาน และ 3) ผลการพัฒนาแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน พบว่า รูปแบบ คือ คู่มือการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน มีส่วนประกอบ ที่สำคัญ คือ คำชี้แจงการใช้คู่มือ เนื้อหา ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 แนวทางการดำเนินงาน ตามระบบการประกันคุณภาพ และส่วนที่ 3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาที่มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติจริงในระดับมาก

2. ผลการออกแบบและพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับ การศึกษาปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ 1) ออกแบบคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษองค์ประกอบ เนื้อหาสาระ สาระสำคัญ วัตถุประสงค์ กิจกรรมการพัฒนา (ขั้นที่ 1 ขั้นรู้-เข้าใจ ขั้นที่ 2 ขั้นเข้าถึง ขั้นที่ 3 ขั้นพัฒนา) ใบความรู้ ใบกิจกรรมกลุ่ม แบบบันทึกผลกิจกรรม แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรม การอบรม แบบประเมินชิ้นงาน/ผลงาน และได้ประเมินความเหมาะสมของคู่มือการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พบว่า คู่มือการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านรูปแบบเอกสาร รองลงมา อยู่ในระดับ มากที่สุด คือ ด้านเนื้อหา เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับ มากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมที่นำเสนอสอดคล้องกับจุดประสงค์ และสาระสำคัญครอบคลุมวัตถุประสงค์ รองลงมา อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การจัดรูปแบบเหมาะสม ความชัดเจนของวิธีนำเสนอ เนื้อหา นำเสนอตามลำดับขั้นตอน และวัตถุประสงค์ มีความชัดเจน สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ได้แก่ แบบบันทึกผลกิจกรรมเหมาะสม และแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมเหมาะสม และ 2) ขั้นพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ การหาประสิทธิภาพ เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้ เนื่องจา กมีการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ ขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาคู่มือ แนวทางการจัดทำเอกสารประกอบ การอบรม และผ่านการ พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบในการจัดทำคู่มือโดยผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้ง

ได้รับคำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น สอดคล้องกับละมุล รอดขวัญ (2555 : 262-271) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน พบว่า รูปแบบ คือ คู่มือการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนประกอบที่สำคัญ คือ คำชี้แจงการใช้คู่มือเนื้อหา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 แนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพ และส่วนที่ 3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติจริงในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ จิตต์วิมล คล้ายสุพรรณ (2556 : 272-278) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายใน ที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจังหวัดสุพรรณบุรี มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น และมีความถูกต้องตามหลักการประกันคุณภาพภายใน และ

2) ขึ้นพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

3. ผลการใช้คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ผลการทดสอบวัดความรู้ครูปฐมวัยที่เข้ารับการอบรม โดยใช้คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ มีคะแนนทดสอบความรู้หลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.8023 แสดงว่า ช่วยให้ ผู้อบรมบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการอบรม เกิดพฤติกรรม และความก้าวหน้าในการอบรม คิดเป็นร้อยละ 80.23 ทั้งนี้ เนื่องจาก มีกระบวนการหาประสิทธิภาพของคู่มือโดยทดลองใช้คู่มือและหาประสิทธิภาพ แบบรายบุคคล (Individual Tryout) แบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) และแบบภาคสนาม (Field Tryout) จนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 พร้อมทั้งนำข้อสังเกตที่ได้ จากการทดลองใช้คู่มือ ไปปรับปรุงแก้ไขทุกระยะให้เกิดความสมบูรณ์ ก่อนนำไปจัดพิมพ์เป็นต้นฉบับ และนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป สอดคล้องกับ อมรรัตน์ สุนย์กลาง (2544: 70) ที่กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาคู่มือ ประกอบด้วยศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพการจัดการเรียนการสอนงานวิจัยต่างๆความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง พัฒนาคู่มือโดยจัดทำคู่มือฉบับร่างระยะที่ 1 คู่มือฉบับร่างระยะที่ 1 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ปรับปรุงแก้ไข หากคุณภาพคู่มือแบบ individual try Out กับครูผู้สอนจำนวน 1 คน นำมาปรับปรุงหาคุณภาพคู่มือแบบ Small Group try Out กับครูผู้สอนจำนวน 6 คน นำมาปรับปรุง และทดลองใช้จริงกับครูผู้สอนจำนวน 7 คน

4. ผลประเมินการใช้คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการใช้คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความเหมาะสมของคู่มือประกอบการอบรม รองลงมา อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรม สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ระยะเวลาในการจัดอบรม ทั้งนี้ เนื่องจากการออกแบบและสร้างคู่มือผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพ ทดลองใช้จนมีประสิทธิภาพของคู่มือเป็นไปตามเกณฑ์ ปรับแก้ไขจนเกิดความสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้กับครูปฐมวัยที่ประสงค์เข้ารับการพัฒนากี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย โดยใช้คู่มือประกอบการพัฒนา ซึ่งคู่มือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทำให้คู่มือมีความสมบูรณ์ เหมาะสมกับการพัฒนาครูปฐมวัย จึงเกิดความพอใจต่อการใช้คู่มือประกอบการอบรม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอาภรณ์ ราชสิงโ (2555 : 206-214) ศึกษาแนวทางบริหารระบบประกันคุณภาพภายในแบบเสริมพลังสำหรับโรงเรียนในสังกัดเมืองพัทยา พบว่า โครงสร้างขององค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้วยความเหมาะสม ความเป็นไป ความชัดเจน ความง่าย ต่อการนำไปใช้ในระดับปานกลางถึงมาก จากการนำไปทดลองใช้ พบว่า แนวทางบริหารระบบประกันคุณภาพภายในแบบเสริมพลังสำหรับโรงเรียนในสังกัดเมืองพัทยของผู้เชี่ยวชาญ มีความเป็นประโยชน์ มีความเป็นไปได้อ มีความเหมาะสม มีความถูกต้อง และบุคลากร ที่เกี่ยวข้องมีการศึกษา มีความพึงพอใจต่อแนวทางการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในแบบเสริมพลังในระดับมาก

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การนำคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ไปใช้พัฒนาบุคลากร ควรให้ความสำคัญกับการศึกษารายละเอียดในองค์ประกอบของคู่มือ การปฏิบัติตามกระบวนการขั้นตอน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้ ถ้าได้รับ ความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย และมีการนิเทศติดตามอย่างจริงจัง จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง และหากนำไปปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติ

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2561). *คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษา
ปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย*.
กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- จิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ. (2556). *การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ
สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดสุพรรณบุรี*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.
- ละมุล รอดขวัญ. (2555). *การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภายใต้ตอนบน*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัย
รามคำแหง
- อมรรัตน์ สุนัยกลาง. (2544). *การพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ สำหรับ
ครูประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อาภรณ์ ราชสิงห์. (2555). *แนวทางการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในแบบเสริมพลัง
สำหรับโรงเรียนในสังกัดเมืองพัทยา*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.